

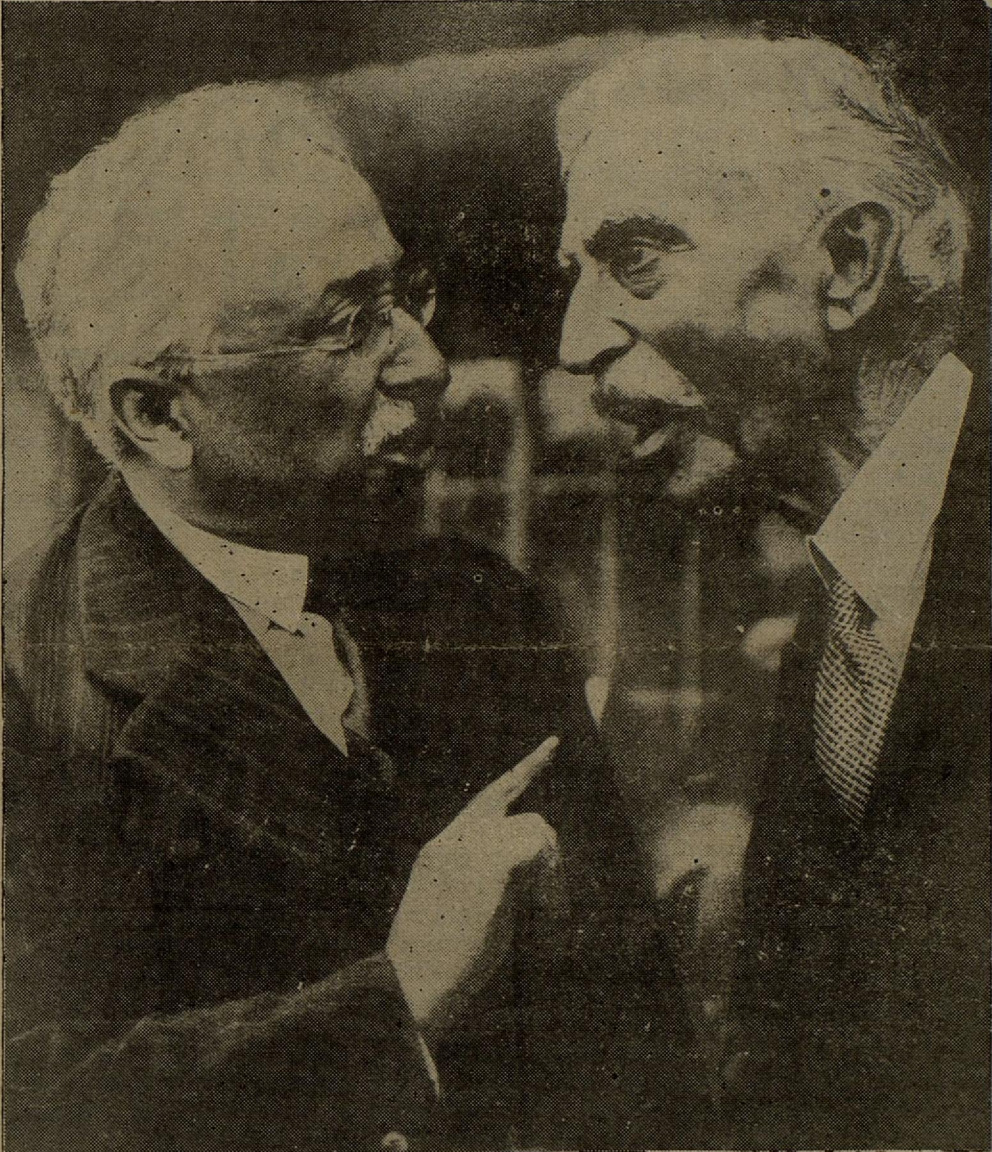
ACCIO

Visca Catalunya!
Visca la Llibertat!

Setmanari d'Esquerra Republicana.
Redacció i Administració: Francesc Lairet, 21

Portantveu del Centre Republicà Català
Subscripció al mes, 0,75 pes.

D. Niceto Alcalá Zamora
President del govern provisional de la República, avui President de la República Espanyola

D. Francesc Macià Llusa
President provisional de la República de l'Estat Català, avui Generalitat de Catalunya

EFEMERIDES que assenyalen una data memorable grabada amb el foc del goig en el cor de tots els republicans, de de tots els amics i enemics de la República i també, fins i tot, íntimament estimada — no per generositat, sinó per egoisme — pels enemics de la llibertat que innegablement passaren hores d'angoixa esportats sota el temor de perdre la hisenda i la vida... del que passarà, puix que llur migradesa d'esperit i visió liliputensa no els deixa veure ni, per tant, creure que la llibertat és igualtat, respecte, justícia, amor; que la llibertat pel seu humanisme és la joia de tots els éssers de la terra, és el que més aprop està de la felicitat que tan atropelladament cerca la Humanitat... Cal comparar l'enyorança de l'ocellet engabiat amb l'alegria del que vola, prop o en cerca de la seva parella, en cerca de l'amor sense el qual no és possible la felicitat.

Any 1931
ABRIL
14
Dinarts

MIG DIA.—Lluís Companys Aragay i d'altres, proclamen la República a Barcelona.—Francesc Macià proclama la de l'Estat Català, a la Diputació de Barcelona avui Palau de la Generalitat.—Cap a la posta del sol, Alcalá Zamora y companys proclamen l'Espanyola a Madrid

Cal fixar-se que l'ocellet empresonat, neguitós, irritat, en quan se li obra la porta no pensa pas en la venjança sinó en fruir, en viure la llibertat reconquerida que li purifica els pensaments fent-

li oblidar totes les injustícies, tots els agravis rebuts dels seus opressors... Això és el que féu el poble català, el poble espanyol, el 14 D'ABRIL DE 1931, en acabar de rompre les cadenes tallades amb les llimes forjades de la voluntat del poble que rajà dels crisols instal·lats en els col·legis electorals dos dies abans, el 12 d'ABRIL del mateix any. Això és el que féu el nostre poble el que restava d'aquell dia 14 i el següent dia 15, oblidar amb una generositat que el sublimitza tots els rencors, tots els agravis soferts d'un règim opressor que l'havia ensorrat al fons de la incultura, de la ruïna i del descrèdit, convertint el que, segons els enemics de la llibertat, els enemics del poble, havia d'ésser hores d'expoliació, de lluita aferrissada, de sang i de dol, inenarrable i potser inigualable, en una bellíssima festa cívica, de pau i d'amor, humaníssima.

sense que la més lleu alenada entelés la transparència de l'alegria del poble, causant l'admiració del món civilitzat.

El 14 D'ABRIL DE 1931 no posà solament en marxa la vida d'un poble sà, fort, ric, que irradiarà vitalitat arreu del món sinó que també plantà una bella fita en la Història dels Pobles. Cert que els catalans servem encara una certa recansa, però no per això hem de perdre la fe i ofegar la nostra alegria en complir-se el Primer aniversari de la proclamació de la Segona República.

Republicans! Liberals! Oblidem tots per un moment, les nostres naturals i convenients diferències de programa i juntem els nostres cors al crit de **VISCA LA REPUBLICA! VISCA CATALUNYA!**

Si voleu vestir elegant,
aneu a can **VIOLAN**

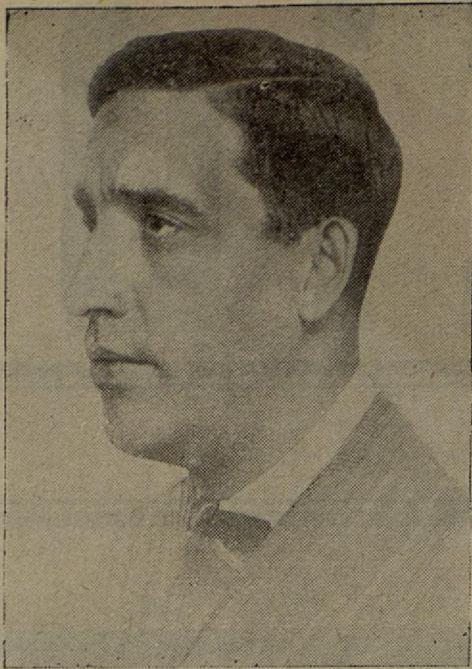
PRAT DE LA RIBA, 99 i 101

L'ANIVERSARI

En aconseguir el primer any d'actuació del nou règim republicà que, previ un expressiu plesbiscit va donar-se Espanya el 14 d'abril de l'any passat, hom ve a fer com un balanç de la tasca feta, de la que es va fent, de la que es projecta fer i també de la que per causes molt complexes no pot fer-se encara.

Republicans de cor i de sempre, lliurepensadors convençuts, homes liberals —devotament liberals—, ens considerem força satisfets de l'actuació republicana i del curs dels esdeveniments, encara que aquests vagin desenrotllant-se amb un ritme menys accelerat del que nosaltres voldríem.

Era tan sinistre el pesombre que planava damunt de la dissortada Espanya, que cal només fer un petit esforç per a recordar l'estat d'incultura i d'injustícia imposats pel despotisme monàrquic i fer les degudes comparacions per a treure'n l'experiència deguda i comprendre que la implantació de la República a Espanya no era el terme d'un camí recorregut, sinó la fita que marcava la iniciació de nous camins, de noves orientacions, que no haurien pogut mai iniciar-se por-

El ciutadà Vilá, que en el moment d'ésser donat el crit de Visca la República pels amics Companys i Aragai, hissà la bandera republicana en el balcó de l'Ajuntament de Barcelona, La bandera procedia d'un Centre Radical.

tant el ròssec d'un règim verament reaccionari, incapaç de poder-se aguantar damunt d'un poble comprensiu i culte. I perquè no s'hauria pogut aguantar, fomentà sempre la barbàrie, i sols creà escoles perquè podés dir-se que es preocupava de la cultura ciutadana, però en una proporció tan missèrrima i esquivada, que augmentava més ràpidament el cens de la població escolar que el de patriotisme — bullanga patriòtica — i imposades certes creences religioses per a enterbolir el cervell dels infants i fer-ne d'ells ciutadans masells i pocasoltes, a propòsit per a tenir-los sempre sotmesos a llur dominació.

Tot just fa avui un any que aquella situació tan injusta va cabar i podem sentir-nos satisfets de l'obra que a despit de totes les contrarietats i de tots els obstacles que els enemics de la República han anat creant, s'ha dut a terme i, per damunt de tot, resta exemplar i viu l'asoliment del predomini de l'Estat sobre els demés organismes que d'ell directa o indirectament depenien — exèrcit, marina, clero, etc. — que és el que pertoca a una nació lliure que no vol

viure mediatitzada pels estaments que ella mateixa paga per a servir-se'n.

Jo crec que en aquesta data que commemorem, caldria que tots els homes de bona voluntat sapiguessin fer quelcom per a demostrar l'agraïment que el poble deu als homes que tant a la governació de l'Estat com a l'endegament dels afers de Catalunya precursors de l'autonomia que properament ens serà reconeguda, han carregat amb la responsabilitat d'aquestes hores no gens fàcils per a dur la nau a bon port, i deixant-nos de discussions i de futeses sobre si s'ha fet més o si s'ha fet menys, sapiguéssim comprendre que si hem exaltat a les màximes representacions a aquells homes, el nostre deure és apoiar-los sense limitacions, no duent-los al sacrifici, sometent-nos a la disciplina llur i donant-los la força que en certes ocasions els és indispensable per a realitzar l'obra que resta a fer fins que Espanya, Catalunya i les demés regions que vulguin independitzar-se hagin trobat la norma definitiva de llur vida pròspera i de llur convivència harmònica.

Es així com el que encara resta per a fer podrà dur-se a terme més aviat i aquestes ànsies de superació que bona part del poble ve demostrant es veuran satisfetes.

Avui, com deixem dit, podem sentir-nos joiosos de la marxa de la República. La ira, el despit i el descontent dels enemics del règim, són prova fehacent que aquest llaura vers l'esquerra amb energia, decisió i sense defallir i això ja és una garantia per al poble de què les traves que la reacció, el capitalisme i el borbonisme vagin encara interposant a llur marxa ascencional, seran superades totes.

JOAN SANZ

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

La Comissió delegada que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana està organitzant un concurs de lectura i escriptura de llengua catalana per els nois i noies de totes les escoles nacionals i particulars.

Hi ha el propòsit de celebrar aquest concurs dintre la primera quinzena de juny.

MAGATZEMS LA MODA

PRAT DE LA RIBA, 39, 41 Y 43

S'ha rebut una extensa col·lecció en llanes per a vestits de senyora.

Gran assortit en Batistes, Sedes i Blondes per a la Primera Comunió

A PREUS SENSE COMPETENCIA

FERRETERIA

“LA BADALONESA”

Bateria de cuina i eines per l'indústria

Prat de la Riba, 44 — Telèfon 39

Tallers Forbó

Especialitat en maquinària i motllos per la
: : ! fabricació de galetes : : :
FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

PRIM

Telèfon 282

Fàbrica de Begudes Gaseoses
Sifons i «Sinalco»

LA BADALONESA

Dipòsit de cerveses de tota mena.—Especialitat en «Estrella dorada»
i Cervesa de Març — Manufactura de bosses de paper
Tenda de papers de tota mena.

GERONI TARRATS

Roger de Flor, 14, 16 i 18 — BADALONA — Telèfon 121

VISCA LA REPUBLICA...

Avui, aniversari de la proclamació de la República, els cors s'alcen joiosos i un clam unànim invoca la grandesa de la gesta magestuosa dels ciutadans, que amb l'arma pacífica del sufragi enderrocaren la funesta monarquia borbònica.

La República, que ha desterrat un passat denigrant i vergonyós, que ha trencat per sempre la malura viciosa d'una tutela ronyosa de favors i privilegis, que ha obert el camí regenerador on el poble ha de conrear-hi l'estabilitat de la seva grandesa i prosperitat, ha vingut a donar a tots els ciutadans la noció més explícita de què l'Estat, quan per la voluntat suprema dels ciutadans queda consagrat al servei dels ideals del poble, passa a ésser una cosa de tots i per a tots, sense privilegis ni distincions.

La República que ha enterrat per a sempre les nafres pudenques del poder de successió i hereditari, posà a un mateix nivell a tots els ciutadans i fa de què el poder moderador com a suprema gerarquia i distinció de l'Estat, passi a mans del poble, sigui del poble perquè la voluntat i els anhels dels ciutadans tingui expressió, doni forma i modalitats a la cosa pública i a la vida del país en tots els ordres. La República recorda a tots per un igual que tenim uns deures i uns drets paternitzats i amparats per un règim que dinama sols i exclusivament de la voluntat sobirana del poble.

Aquests esperits inquiets, aquests cervells calenturients que no saben posar fre a unes precipitacions extralimitades ni saben esperar el curs natural i equilibrat del perfeccionament de les coses; aquests temperaments insensibles que escatimen les concessions i no transigeixen davant de les raons poderoses dels moments renovadors actuals, que tenen por de què es camini massa endavant, que no es creguin que combatent, hostilitzant i fent blanc de les ires del despit i de l'odi al govern del poble puguin fer prevalèixer uns procediments o ressuscitar uns vicis ja caducs. La República que té els braços oberts a totes les iniciatives, que acolleix amb generositat paternal i fa prevalèixer aquelles idees, vinguin d'on vinguin, mentre portin l'aval estimador de la voluntat sobira-

na del poble, no es desenten ni regateja les possibilitats transformadores, siguin moderades o radicals, perquè amb l'imperi del Dret i de la Justícia s'hi forgen les grans obres i es dona potencialitat i privilegi a aquells ideals que encarnen l'esperit i els sentiments del poble. Aquests, doncs, que no tenen fe amb la República perquè és tot això, que no troben adaptable al règim de democràcia i llibertat les seves teories i tàctiques, ja porten la mort espiritual a sobre, ja poden, per tant, retirar-se per anar a fer pila al quarto dels mals endressos, on el poble hi té destinats als cavernícoles i desesperats i a totes les desferres de la monarquia borbònica.

República! Concepció magna de la grandesa i ennoblement dels pobles. Quan un poble s'eleva a la categoria de lliure i es deslliga per asempre de les urpes opressores d'un règim de favor i d'un poder hereditari, mira sempre endavant i ni vol recordar-se de les baixeses i de l'escarni d'un passat que avergonyeix i denigra la dignitat ciutadana.

Avui, en l'aniversari de la gesta formidable i del desvetllament espiritual del nostre poble, elevem els nostres cors i juntem les nostres ànimes per a celebrar la gran obra començada que ha obert un nou horitzó de prosperitat i grandesa perquè els nostres fills en l'esdevenidor en recullin els seus fruits disfrutant d'un règim de perfecta Justícia, Igualtat i Fraternalitat.

Visca la República!

SIXTO...

23 d'Abril

DIADA DE SANT JORDI

Festa del Llibre

LA LLIBRERIA RIERA, ultra el 10 % de descompte, regalarà a tots els compradors, en aquest dia, entre altres coses de molt interès, l'esplèndid llibre: «*Ordenació i Classificació de Biblioteques*», degut a la ploma de l'eminent Catedràtic de l'Universitat de Barcelona, senyor Jordi Rubió i Balaguer.

Libreria RIERA

Prat de la Riba, 108

BADALONA

(Davant la Sastreria Violán)

Admetèm, des d'ara, comandes per aquest dia

CINEMA VICTORIA

Dia 14 d'Abril de 1931.

PEZ DE TIERRA

per

LILIAN HERVEY

EL ARROYO

Muda per

MIKEY TRAPEUSTA

CINEMA NOU

Dia 14 d' Abril de 1931.

BEN HUR

Sonor per MIQUEL NOVARRO

TIEMBLA Y TITUBEA

Tota parlada en espanyol, per Stan LAUREL i Oliver HARDI

La Hazaña de Mikney

Dibuixos sonors

Teatre 'Guimerá-Picardol' Cinema

Dia 14 d'Abril de 1931.

¡HAY, QUE ME CAIGO!

per

LLOYD i BARBARA KENT

GENTE ALEGRE

per Robert Rey-Roseta Moreno
Parlada en espanyol

DIBUJOS SONOROS

CINEMA ZORRILLA

Dia 14 d'Abril de 1931.

El Cantor Desconocido

per

LUCIEN MURATORE

Calzando Millonarios

per DOROTI SEBASTIAN

ACTUALIDADES Y DIBUJOS
Sonora

EXPOSICIÓ D'APARELLS PER A GAS

Cuines, fogons, forns, escalfadors per a bany
i demés articles i accessoris

La Propagadora del Gas

Av. MARPI PUJOL, cantonada Ignasi Iglesias
Telèf n 226

Fàbrica: INDUSTRIA, 82 - Telèfon 92

XAROPS I ORXATES

R I E R A

BADALONA

Commemorant la República

Heu-vos ací quatre benemérits ciutadans forjadors de la Revolució que no cal presentar. Llur entusiàstica i fructífera labor es sobrerament coneguda de tothom

LLUIS COMPANYS

Avui fa un any, dia de primavera, dia serè i clar, dia dels més formosos de l'any, dels més venturosos de la vida...

Avui fa un any que el poble espanyol va sentir la emoció que produeix la rompuda definitiva de les cadenes de la odiada tirania que oprimia les llibertats més preuades en els pobles i en els ciutadans.

Avui fa un any que el poble espanyol va experimentar la sensació de veure obertes les portes d'entrada en el món civilitzat.

Avui fa un any que els espanyols han fruit de la emancipació de la influència del fanatisme religiós.

Avui fa un any que Catalunya, la nostra estimada terra, ha vist reconeguda la llibertat dels seus drets dins els pobles ibèrics.

Els homes que ja comencem a tenir alguns anys i hem lluitat constantment, sense defalliment i sense interrupció per les conquestes de la Llibertat, de la De-

LLUI I VALLESCA

mocràcia, de la Justícia, de la República i de Catalunya, tenim el cor ple de satisfacció en veure complertes les nostres sanes aspiracions.

Els escarnis a les nostres ensenyes, els insults als nostres nobles sentiments, les persecucions i atropells que hem sofert en el curs de la nostra vida, els sacrificis morals i materials, podem donar-los per ben esmerçats davant l'herència que lleguem als nostres fills, a les nostres generacions venideres de ciutadans lliures d'un poble lliure.

"14 d'abril de 1931!" ¡Lloat siguis! Que aquesta data en números i lletres del més preuat metall quedi gravat en els cors de les generacions futures.

JAUME MARTI CABOT

Badalona, 14 d'abril de 1932.

J. AGUADÉ MIRÓ

En el primer aniversari de la proclamació de la República, com en el mateix dia de la proclamació, un petit núvol de tristesa, en mig de la immensa joia i deliri desbordants de la multitud, ensombrèix amb marcada insistència la meua alegria...

Es quan penso en tots aquells homes, grans i modestos, que es passaren la vida defensan els ideals republicans i varen morir sense poder veure realitzada llur il·lusió més preuada.

Per a tots ells el més sincer record d'agraïment en aquest dia memorable.

J. GUARDIA

AVIS

Aquest número surt avui dia 14 en lloc del dia 16 com li corresponia, amb motiu de la Festa de la República.

Quedan ajornats els articles i notes locals que no fan referència a la diada d'avui.

La festa del 14 d'abril, primer aniversari de la proclamació de la República, és indubtablement la diada històrica que amb més goig festejaran els republicans.

Sembla que era ahir i ja fa un any d'aquella boija alegria amb què el poble acollia delirant d'entusiasme les primeres notícies: "Alfons XIII ja no és rei! Visca la República Federal!!!"

Celebrem aquesta data amb tot l'esplendor possible, mes no oblidem els nostres amics del Centre Republicà Català traspassats durant els últims anys i volgüem imitar llurs actes plens de modestia, llurs virtuts, i més que tot, llur honradesa i conseqüència política.

Sols així farem gran i forta la nostra República.

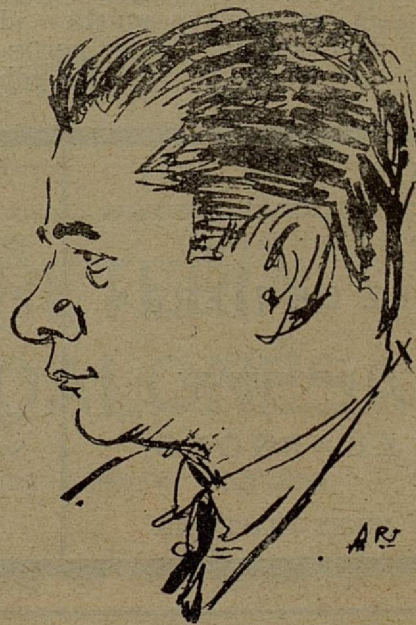
FRANCESC CASTELLS

Avui fa un any que s'implantà la Segona República espanyola i que de dintre els cors dels catalans sortia aquella veu que deia: Ja tornem a ésser lliures! Ja no serem més esclaus! Es retornaran a Catalunya les llibertats que li foren robades!

Catalunya està esperant aquella llibertat plasmada en l'Estatut que amb tanta fe i esperança votà i pel qual donaria la vida, amb la convicció i plena confiança de què s'havien trencat es cadenes que ens esclavitzaven per a donar pas a una nova vida.

Celebrem entretant, ciutadans, aquesta festa inolvidable, ja que d'ella en vindrà el que amb tanta fruïció esperem i donem-nos una abraçada de germanor i aixequem la nostra senyera ben alta al crit de Visca la Llibertat!

JOSEP GUIX

AMADEU ARAGAI

Agent general d'Assegurances

JAUME GUIXART
PROGRÉS, 96

ACADEMIA COTS
Carme, 52, bis Badalona

J. NOGUERA

Instal·lacions i reparacions d'aigua, gas i electricitat. Especialitat en treballs per a Obres.

Sant Llorenç, 59 i Passatge Mercat, 7
Telèfon 365

B. BINUÉ TORRENS

DENTISTA

Prat de la Riba, 41, 1.er-1.^a

Visita de 10 a 1 — 5 a 7